

IŞİD'in panzehiri Sünniler

Dünya / 15/06/2014

NUCEYFİ ailesi Irak siyasetinde etkili bir yere sahip. Sünni politikacı Usame bin Nuceyfi, Meclis Başkanı. Kardeşi Esil Nuceyfi ise Musul Valisi. Esil Nuceyfi, Irak Şam İslam Devleti'nin (IŞİD) kenti ele geçirmesinin ardından Musul'dan kaçıp Kürt bölgesine sığındı. Kaldığı otelde Nuceyfi'nin yanına çıkarken Musul'un maliyesinden sorumlu hanımefendi hemen söze girip "Durumumuz çok kötü. IŞİD merkez bankasında 500 milyon dolara el koydu, insanlara dağıttı, daha güçlü hale geldi" dedi. Esil Nuceyfi şimdi IŞİD'i defetmenin yollarını arıyor ama çözümü Bağdat'ta görmüyor. İşte Nuceyfi'nin yanıtları:

Musul'u kim ele geçirdi, IŞİD mi yerel aşiretler mi?

Önce IŞİD Musul'un bazı bölümlerini işgal etti. Ardından askerler kaçınca bazı aşiretler ile 2003'teki işgalden sonra Amerikan güçlerine karşı savaşmış olan bazı direniş gruplarından her biri kentin bir parçasını ele geçirdi. Bu gruplar IŞİD'de katılmadılar. Ancak IŞİD bu grupların en büyüğü.

Bu durumda ana aktör IŞİD diyebilir miyiz?

Evet ilk gün öyleydi. Ancak dün (perşembe) Medine Belgesi adını verdikleri bir deklarasyon yayınladı ve IŞİD dışındaki hiçbir silahlı gruba izin verilmeyeceği ve buna karşı savaşılacağı belirtiliyor.

Fakat bugün Musul yolunda konuştuğum insanlardan çok sayıda spekülasyon duydum... Mesela bir asker dedi ki, IŞİD'in arkasında Saddam'ın ikinci adamı olan İzzed İbrahim el Duri, Baas ve Saddam'ın askerlerinin olduğunu öne sürdü.

Sanmıyorum. Çünkü dün İzzed el Duri'nin bir açıklamasını gördüm, diyor ki bütün Safevi (İrani unsurlar) ve tekfiri gruplarla savaşacağız. Tekfiri gruplardan IŞİD'i kast ettiğini biliyoruz. Birlikte çalıştıklarını sanmıyorum.

Hiç rolü olmadığını mı söylüyorsunuz?

Hayır, rolleri var. Askerler çekilince bu gruplar kendi bölgelerini ele geçirdiler ama bu IŞİD'le birlikte savaşmış oldukları anlamına gelmiyor. İzzed el Duri ile Baas'ın yaptığı bu.

Başçıların IŞİD'i kullandıkları iddiasına ne diyorsunuz?

IŞİD ve Baas Partisi ayrı yollardalar. Aynı değiller ve olamazlar da.

IŞİD'in aşiretler ya da İslami gruplardan aldığı destek konusunda neler söyleyebilirsiniz?

Aşiret liderleri değil, ama bazı aşiret üyelerinden para ve militan desteği alabilirler. Aşiretlerin IŞİD'le birlikte çalıştığına dair bilgim yok.

Konuştuğum bir asker bazı aşiret üyelerinin gelip askerlere "IŞİD ile aramızda bir fark yok aynı gayeye hizmet ediyoruz, silahları bırakın" dediğini söyledi.

Buna inanmıyorum.

Musul gibi farklı din, mezhep ve milletlerin birarada barış içinde yaşayabildiği bir kentte nasıl oldu da IŞİD gibi bir örgüt kök salabildi?

Çünkü toplum ordu ve rejimden çok büyük bir baskı gördü. Ordudan hoşlanıyorlardı ve kendilerini ordudan koruyacak herhangi birine ihtiyaç duydular. Ayrıca askerler ve polisler meselelerle baş etmeye çalışırken mezhebi bir yaklaşım sergilediler.

Peki siz, Bağdat ve Irak Kürt Bölgesel Yönetimi (IKBY) arasında ortak bir eylem planı şekillendi mi şimdiye kadar?

Bağdat'tan ziyade Irak Kürt Bölgesel Yönetimi ile koordinasyon içindeyiz. Bağdat burayla ilgili bir çözüm getirecek durumda değil. Kendi kaynaklarımız ve IKBY'ye bel bağlamış durumdayız. Şu anda bir koordinasyon içindeyiz, kentte belli yerleri ele geçiren gruplardan bazıları IŞİD'a karşı savaşmaya hazır.

IŞİD kentten çıkarılsa sorun çözülecek mi? Ayrıca Maliki'nin gitmesiyle her şey hal olacak mı? Mesela siz daha önce bu bölge için federalizm modeli önermişsiniz ama reddedildi. Sizce asıl çözüm nedir?

Bizce IŞİD ile mücadelede başka bir yol gerekiyor. Bu yol Maliki'nin değil bir Sünni düşünce projesi içinde çözümlenmelidir.

Biraz açabilir misiniz?

IŞİD ile kendi Sünni karakterimizle savaşmalıyız.

Yani bir Sünni antidot olmalı...

Evet. Şia ya da Maliki'ye bağlı olanların değil Sünnilerin mücadelesi. Maliki, IŞİD ile savaşamaz. Sünniler savaşabilir, çünkü IŞİD bu durumda mezhepsel meseleleri kullanamaz.

Fakat daha önce Sehva örgütlenmesiyle bunu denediniz...

Hayır Sehva farklı. Sehva Maliki'ye bağlı bir grup olarak IŞİD ile savaştı. Para için savaştı. Biz aynı şeyi yapmayacağız. Sünniler olarak IŞİD'dan hoşlanmıyoruz çünkü barış ve medeniyetten yanayız. Biz Arap olmaktan gurur duyuyoruz. Afgan ya da Arap olmak IŞİD'in umurunda değil. Kendi ulusal kimliğimiz vardı, şimdi siyasi rejimde bu yok. İşgalden sonra Sünni kimlik yok edildi. Tekrar bunun geri gelmesi gerekiyor.

(<https://plus.google.com/111139069635417829913>)